

# Észak- és Közép- Amerika



Roland

**© Roland Könyvkiadó**

**A magyar nyelvű kiadás tekintetében minden jog fenntartva  
a Roland Könyvkiadó részére.**

**Bármilyen másolás, sokszorosítás, illetve adatfeldolgozó rendszerben való tárolás  
a Roland  
Könyvkiadó előzetes írásbeli hozzájárulásához kötött.**

**ISBN: 978-963-9786-72-1**

**Szerkesztő: Sas Szilvia  
Felelős kiadó: a Kft. ügyvezetője**



# Észak- és Közép- Amerika



Roland



# Tartalomjegyzék

<i>Amerika - általános bemutatás</i> .....	6
<i>Észak-Amerika - általános bemutatás</i> .....	8
<i>A könyv használati útmutatója</i> .....	11
<i>Kanada</i> .....	12
<i>Amerikai Egyesült Államok</i> .....	17
<i>Puerto Rico</i> .....	23
<i>Amerikai Virgin-szigetek</i> .....	25
<i>Mexikó</i> .....	26
<i>Közép-Amerika - általános bemutatás</i> .....	30
<i>Guatemala</i> .....	33
<i>Belize</i> .....	36
<i>El Salvador</i> .....	39
<i>Honduras</i> .....	42
<i>Nicaragua</i> .....	45
<i>Costa Rica</i> .....	48



<i>Panama</i> .....	51
<i>Kuba</i> .....	54
<i>Jamaica</i> .....	56
<i>Haiti</i> .....	58
<i>Dominikai Köztársaság</i> .....	60
<i>Bahamáék</i> .....	62
<i>Saint Kitts és Nevis</i> .....	64
<i>Antigua és Barbuda</i> .....	66
<i>Dominika</i> .....	68
<i>Saint Lucia</i> .....	70
<i>Saint Vincent és Grenadine-szigetek</i> .....	72
<i>Barbados</i> .....	74
<i>Grenada</i> .....	76
<i>Rövidítések</i> .....	78
<i>Betűrendes mutató</i> .....	80



# Amerika

■ Amerika a **nyugati félgömbön** helyezkedik el, egy hosszúra nyúlt, de egybefüggő kontinens, mely az Északi-sarkvidéktől majdnem a Déli-sarkvidékig tart. Amerikát átszeli az Északi-sarkkör, a Ráktérítő, az Egyenlítő és a Baktérítő.

■ Legszélsőbb pontjai: - északon a Morris Jessup-fok, délen a Horn-fok, nyugaton az Aleut-szigetek, keleten pedig Grönland legkeletibb pontja.

■ Az amerikai kontinenshez több **félsziget** (Alaszka-, Labrador-, Florida-, félsziget, stb.), **sziget** és szigetecsopot (Grönland, Kis- és Nagy-Antillák, stb.) tartozik, partjait pedig számos peremtenger övezi.

■ **Domborzata** rendkívül változatos: **hegyekkel**: Alaszka-hegység, Kordillerák (Parti-hegység, Sziklás-hegység, Sierra Nevada), Sierra Madre, Andok; **fennsíkokkal és magasföldekkel**: (Préri-, Mexikói-, Patagóniai-fennsík; **síkságokkal** (Parti-síkság, Amazonas-medence, La Plata-alföld stb.) és **sivatagokkal** (Atacama-, Yuma-, stb.) rendelkezik.

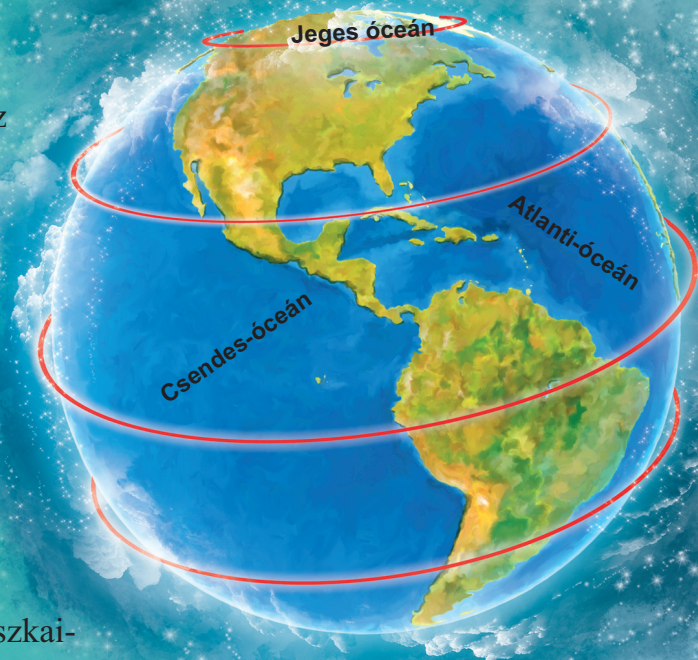
■ **Legmagasabb hegycúcsa**: Aconcagua (6 959 m)

■ **Főbb éghajlati övezetek** poláris éghajlat, szubpoláris, mérsékelt óceáni és kontinentális, szubtrópusi, trópusi, sivatagi és ezek közti átmenetek, valamint a hegyvidéki éghajlat.

■ **Területe**: 42 000 000 km<sup>2</sup>

■ **Határai**: északon a Jeges-tenger, nyugaton a Csendes-óceán, délen az Antarktisz övező vizek és keleten az Atlanti-óceán.

■ Az Amerikai kontinens három földrajzilag jól elkülöníthető részből áll: **Észak-Amerika**, **Közép-Amerika** és **Dél-Amerika**. Az első kettőt itt, az első kötetben mutatjuk be, míg Dél-Amerikával a második kötetben ismerkedhetsz meg.



*Amerika elhelyezkedése a Földgömbön*

■ Gazdag vízhálózatát hatalmas **folyók és folyamok** (Mississippi, Amazonas, Rio Grande, stb.) és **különböző típusú tavak**: Nagy-tavak (Michigan-, Huron-, Ontario-tó), Nagy Medve-tó, Winnipeg-tó, Titicaca-tó, stb alkotják.

■ Hatalmas észak-déli kiterjedése miatt rendkívül **változatos a növényvilága**: tundra, fenyőerdők, lombhullató erdők, erdőssztyepp, szubtrópusi, sivatagi, egyenlítői esőerdők.

■ **Állatvilága**: jegesmedve, grizzly, mormota, bölény, fehérfejű rétisas, mississippi aligátor, halásznyst, kubai hutia, jaguár.







# ÉSZAK-AMERIKA

■ Az északi-, illetve a nyugati félgömbön helyezkedik el. Észak-Amerikát átszeli az Északi-sarkkör és a Ráktérítő. Ázsiától a Bering-szoros választja el.

■ **Területe:** 21 300 000 km<sup>2</sup>,  
ezzel elfoglalja bolygónk 4,8%-át.  
(Ázsia és Afrika után a  
harmadik legnagyobb)

■ **Határai: északon**  
Jeges-tenger,  
**nyugaton** Csendes-óceán,  
**keleten** Atlanti-óceán és  
**délen** a Yucatan-félsziget  
(Tehuantepeci-földszoros).

■ **Legszélsőbb pontjai:**  
északon a Morris  
Jessup-fok, nyugaton az  
Aleut-szigetek,  
keleten pedig Grönland  
legkeletibb pontja.  
Délien a Yucatan-félsziget  
régiója.



*Észak-Amerika elhelyezkedése a Földgömbön*



■ A kontinenshez számos **félsziget** (Alaszka-, Labrador-, Florida-, Kaliforniai-félsziget, stb.), **sziget** és **szigetcsoport** (Arktikus-szigetvilág, Grönland, Aleut-szigetek stb.) tartozik.

Partjait számos **tenger** (Beaufort-, Labrador-, Bering-tenger, stb.) és **óceán** (Jeges-, Csendes-, Atlanti-óceán) mossa.

■ **Domborzatát fiatal lánchegységek** (Kordillerák), **lekopott röghegységek** (Appalache-hegység), **fennsíkok** (Préri-fennsík) és **hatalmas síkságok** (Mississippi-, Partisíkság) alkotják.

■ **Legmagasabb hegycsúcsa:** Mount McKinley (6 195 m).

■ **Főbb éghajlattípusai** északról dél felé haladva: poláris éghajlat, szubpoláris, mérsékelt óceáni és kontinentális, szubtrópusi, trópusi, sivatagi és ezek közti átmenetek, valamint a hegyvidéki éghajlat.

■ **Folyóvizekben** (Mackenzie, Yukon, Fraser, Mississippi, Missouri, Rio Grande, Szent Lőrinc folyó, stb.) és nagyméretű **tavakban** (Nagy-tavak /Felső-, Michigan-, Huron-, Erie- és Ontario-tó/, Nagy Medve-tó, Nagy-Rabszolga-tó, Athabasca-tó, Winnipeg-tó stb.) rendkívül gazdag.

■ A változatosság jellemző a **növényvilágára** (tundra, fenyőerdők, lombhullató erdők, erdőssztyepp, sztyepp, szubtrópusi, félsivatagi, sivatagi, mamutfenyők) és az **állatvilágára** is (jegesmedve, grizzly, barnamedve, farkas, mormota, mosómedve, bölény, fehérfejű rétisas, mississippi aligátor, teknősök, jávorszarvas, rénszarvas, vadpulyka, madarak, rágcsálók, stb.).

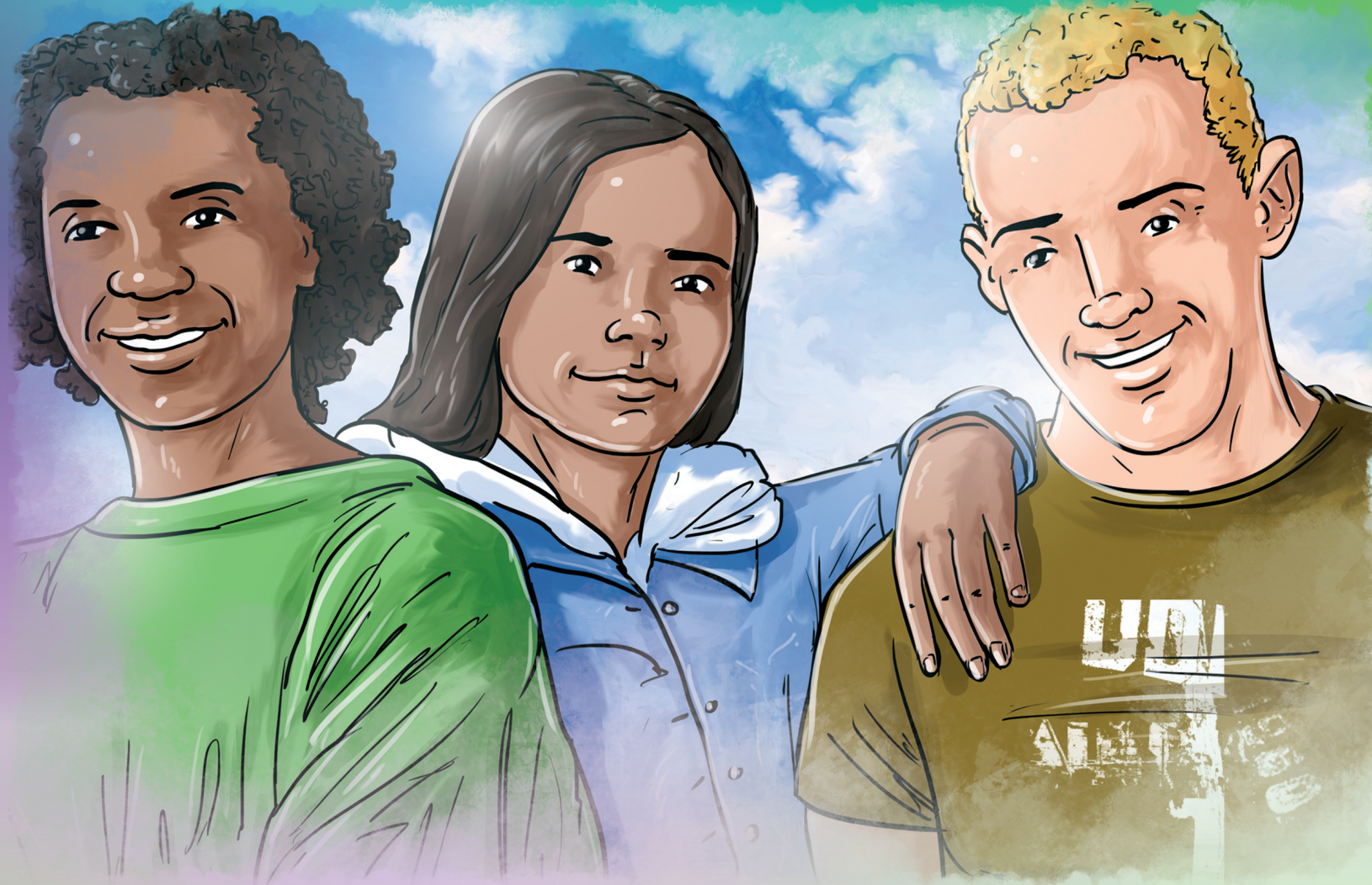


*Jegesmedve*



*Fehérfejű rétisas*





*amerikai fiatalok*

■ **Lakossága: több mint 460 millió fő. Etnikai összetétele nagyon változatos.**

A kontinens felfedezése előtt különböző bennszülött törzsek lakták, eszkimók és indiánok (apacsok, irokézek, sziúk, dakoták, shoshonok, mayák, stb.).

A XVI. századtól kezdve megjelennek az **európai gyarmatosítók**: a spanyolok, angolok, franciák. Hamarosan megjelentek az afrikai eredetű **feketebőrű rabszolgák** is.

Az európaiak és az indiánok keveredéséből létrejöttek a meszticek, az európaiak és az afrikaiak keveredéséből pedig a mulattok, az indiánok és négerek keveredéséből pedig a zambók.



# A könyv használati útmutatója

■ Ebben a részben megtalálod az ország teljes nevét és a rövidítést, a fővárost, az ország zászlaját és egy térképet a szükséges magyarázatokkal.

■ Ebben a részben a népességről (népesség száma, etnikumok, vallás, nyelvek) és elhelyezkedésről találsz információkat.

■ Itt megtalálod a területről, legmagasabb pontról, domborzatról, klímáról, vizekről és természeti kincsekről szóló információkat.

■ Vajon minden államnak egyforma a politikai és adminisztratív összeállítása (szervezet, államfő, kormány, törvényhozó testület, nemzeti ünnep)? Ezekre a kérdésekre választ kaphatsz ebben a részben. Ugyanitt olvashatsz a fontosabb nemzetközi szervezetekről is, amelyekhez az adott ország tartozik.

■ Minden országnak megvan a saját gazdasági jellemzője. Melyek ezek? Megtudhatod ebből a részből.

■ A világ tele van természetes vagy ember által készített csodákkal. Ezek egy része világszerte védett, nagy részüket megtalálod ebben a részben.

■ Kíváncsi vagy...? Amit ebben a részben találsz, biztosan választ ad egy csomó kérdésedre, és új információk kutatására ösztökél majd téged.

■ Nem ismered az ország nyelvét, mely elvárásod, vagy melyről épp olvasol? Mindennek van egy kezdete. Te is nekivághatsz ennek a résznek a segítségével. A kifejezések az adott ország hivatalos nyelvén szerepelnek. Azok mellé a kifejezések mellé, melyek más ábécével íródtak, odaírtuk a latin betűs változatot is.

## Megjegyzések

- a.) Ahol nincs külön kihangsúlyozva, a szavazás univerzális és csak 18 éven felüliek tehetik meg.
- b.) A lakosságról és területről szóló adatok fel vannak kerekítve, hogy könnyebben meg lehessen őket jegyezni.
- c.) Az osztályozás mindig az első tíz pozícióra vonatkozik, függetlenül attól, hogy milyen kategóriáról van szó.